

ניסיון ההצלה האחרון

וַיִּקָּם מֹשֶׁה... וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו וְקָנִי יִשְׂרָאֵל

(במדבר טז, כה)

פרשת המחלוקת של קורח ועדתו נגד משה רבנו הגיעה לשלב המכריע. גזר-דינם נחרץ. הקב"ה מצווה את משה רבנו להורות לכל הקהל: "העלו מסביב למשכן קורח דתן ואבירם"¹. בעוד דקות אחדות אמורה האדמה לפצות את פיה ולבלוע את קורח וכל עדתו.

התורה מתארת את מעשיו של משה לאחר הציווי הזה:² "ויקם משה וילך אל דתן ואבירם, וילכו אחריו זקני ישראל". לכאורה, לשם-מה הלך אליהם? הלוא כבר ניסה לדבר על ליבם קודם-לכן וזכה למענה חצוף. עכשיו כבר מאוחר מדי; הקב"ה כבר חרץ את דינם. ומצד שני, אם בכל-זאת ביקש להחזירם בתשובה, מדוע איננו מוצאים שדיבר אליהם? התורה מספרת שהלך אליהם ותו לא!

אוצר החכמה

עמידה מלכותית

רש"י מעתיק מהפסוק את המילים "ויקם משה", ומפרש: "כסבור שיישאו לו פנים". בכך הוא מסביר את פשר מעשהו זה של משה רבנו.

אכן, לאחר שכבר נגזר הדין הדין שוב לא היה יכול משה רבנו לדבר עם דתן ואבירם ולנסות לעוררם לתשובה, כי הקב"ה כבר ציווה אותו לעשות פעולה הפוכה – להרחיק מהם את העם לקראת העונש הצפוי להם.

אולם משה רבנו, באהבת-ישראל העצומה שלו, ניסה ברגע האחרון להציל את עדת קורח, באמצעי היחיד שנשאר לפניו: "ויקם משה" – הוא קם, התנשא,

(1) במדבר טז, כג.

(2) שם. כה.

והלך אליהם מתוך הדרת מלכות. הוא קיווה "שיישאו לו פנים" – שכאשר יראו אותו במלוא תפארת נשיאותו, אולי יחזרו בתשובה ויינצלו מהגורל המר הצפוי להם.

הופעה מרשימה

דבר זה מסביר גם את המשך הפסוק: "וילכו אחריו זקני ישראל". משה רבנו לא נצטווה לקחת עמו את הזקנים, מדוע אפוא הלכו אחריו? ובכלל, לשם-מה התורה מספרת זאת?

אלא מילים אלה מבטאות את עוצמת הפעולה שעשה משה רבנו. פעולת "ויקם משה" – העמידה הנשיאותית והמלכותית שלו – הייתה בעלת השפעה כה רבה, עד שזקני ישראל חשו צורך עמוק ללכת אחריו וללוותו. בדרך זו קיווה משה רבנו להשפיע גם על עדת קורת, אך הם לא חזרו בהם.

לַטַח עצה

מכאן אנו למדים על גודל אהבת-ישראל³ של משה רבנו. אף שכבר נחתם גזר-דינם של החוטאים ופתח התשובה ננעל בפניהם, עד שהקב"ה ציווה לסלק מהם את כל העדה – בכל-זאת עמד רועה העם, וטיכס עצה כיצד להשפיע עליהם ולהצילם מלרדת חיים שאולה⁴!

ואם כך השתדל משה רבנו כדי להציל את אלה שמרדו במודע בקב"ה – קל-וחומר בזמננו, שהחוטאים שבימינו עושים זאת רק מחמת אי-ידיעה, כתינוקות שנשבו בין העמים. ברור אפוא שמוטלת חובה על כל יהודי לעשות כל שביכולתו, בכל הדרכים והתחבולות, כדי להצילם ולהשיבם אל אבינו שבשמים.

(לקוטי שיחות כרך כה, עמ' 98)

(3) שהרי לולא זאת מאי בא לחדש לנו מאמר חז"ל ש"אוהב ישראל היה" (מנחות סה, סוף עמוד א).

(4) שכן כל עוד לא נבלעו בפועל. עדיין עמדה לפניהם האפשרות לשוב בתשובה.